

Gói xong cái bánh cuối cùng Vi mân nguyệt nhìn ch่อง bánh chung và những cái bánh tép xanh lá chuối cột dây màu đỏ ngay ngắn xếp trên bàn. Đã biết tổng cộng là 18 cái tất cả nhưng Vi vẫn cứ mân mê, đếm đi đếm lại mãi như bà già lâm cảm. Mặc dù khắp nơi trong bếp thật là ngắn ngang và bừa bộn, nhưng cái mùi thơm thoang thoảng của đậu nếp, tiêu hành và lá chuối làm cho căn phòng trở nên âm áp lạ thường.

Tết năm nay đến sớm hơn mọi năm. Tháng Một trời mùa đông lạnh lẽo, xám chì phía bên ngoài nhưng bên trong nhà Vi thì tung bừng nhộn nhịp và vui vẻ lắm. Tính theo lịch Ta thì hôm nay đã là ngày 29 Tết. Từ sáng sớm mấy chị em Vi đã quây quần cùng nhau gói bánh chung và bánh tép để cho kịp nấu chiều nay. Vừa làm vừa chuyện trò rôm rả và kể cho nhau nghe những kỷ niệm của ngày Tết bên nhà. Vi nhớ mãi ngày xưa Mẹ cứ hay nhắc nhở anh chị em Vi là cho dù có ở xứ nào đi nữa thì cũng đừng bao giờ quên đi những phong cách và ngày lễ Tết cổ truyền của dân tộc mình. Nếu giờ này Mẹ còn sống ngồi đây với chị em Vi, chắc hẳn là bà phải vui lòng và thoả mãn lắm.

Mỗi lần Tết đến là Vi lại nhớ đến Mẹ day dứt. Nhớ những ngày đầu mới đến Mỹ định cư, chợ Tết Việt Nam còn lèo tèo lắm chứ không được như ở Little Saigon ngày nay. Thé nhưng năm nào Mẹ cũng quán xuyến và xoay sở để chuẩn bị đầy đủ những thức ăn cho ngày Tết thật tươm tất với bánh chung, dưa món, giò chả, nem, giò thủ, thịt đồng, canh măng... Mẹ Vi cũng tỉ mỉ làm thêm mứt dừa, mứt gừng, mứt khoai và mứt hạt sen nữa. Vốn là người rất mê thích hoa và cây cảnh, mẹ Vi rinh về đủ loại hoa lan, hoa cúc, hoa đào để chưng bày khắp nơi trong phòng khách. Tuy mọi người khá bận rộn với trường học và sở làm, nhưng Mẹ cũng muốn gia đình phải bỏ thời giờ để đi Tết bà con và quy tụ lì xì chúc tuổi nhau. Mẹ hay thở dài nhung nhớ cái Tết bên quê nhà

và luôn kiên trì nhắc nhở các con, các cháu là phải luôn cố gắng bảo tồn nét đẹp cổ truyền để gốc Việt Nam mình không bị hao mòn cho dù mình đang sống xa quê hương nước Việt.

Điều làm cho mẹ Vi quan tâm nhất là việc duy trì tiếng Việt cho thế hệ thứ ba. Nhớ ngày xưa khi các con của Vi còn trong tuổi tiểu học, Mẹ luôn nhắc Vi nên đem các con đến nhà thờ Việt Nam để các cháu tham gia thêm sinh hoạt thiếu nhi và học Việt ngữ, nhưng vợ chồng Vi cứ viện cớ bận rộn nên khất mãi hết năm này qua năm khác. Một hôm Mẹ đến chơi, nghe anh Ba kể chuyện cho các con nghe với cách phát âm rặt miền nam: “Ông Adong dà(và) bà E dà(và) ở trong giường (vườn) địa đàng đang rất due dẻ, sung sướng, nhưng lại không nghe lời Thiên

Chúa, phạm tội không chịu dâng (vâng) lời, cho nên mới bị Chúa đuổi ra khỏi giường(vườn)”. Nghe bố kể xong, Việt Duy hỏi lại: “Tại cái snake cho bà Edà ăn apple, rồi bà Edà make ông Adong eat phải

không ba?” Mẹ Vi nghe mà cười ngắt, rồi lắc đầu bảo... “Kể chuyện gì mà kỳ cục, cha con nó mà về bên VN kể chuyện lung tung, lợi hại như thế thì bố ai mà hiểu được!!” Vi ngẫm nghĩ... quả vậy, ngôn ngữ đối thoại trong gia đình Vi lôi thôi và lủng củng thật! Mẹ lại nhắc Vi nên quan tâm trau dồi tiếng Việt cho các con. Lần lữa mãi cho đến khi ba đứa con trai của Vi đã lên tới bậc Trung học thì vợ chồng Vi mới quyết tâm đem các con đến ghi danh vào liên trường tại nhà thờ St. Nicholas, Cộng Đoàn Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp. Thoạt đầu khi nghe bố mẹ bắt đến tham gia vào chương trình tiếng Việt chiếm nguyên buổi chiều Chúa Nhật thì mấy chàng cũng than phiền và nhăn nhó lắm. Nhất là Tâm Việt cứ năn nỉ xin bố mẹ tha cho vì lớn quá rồi mà bây giờ mới tập tành bắt đầu thì ngượng ngùng quá ...

Chiều hôm ấy, trên đường chờ các con đến nhà thờ, Vi vừa giải thích, vừa dụ dỗ, vừa “đe dọa” các con rằng ... Bà Ngoại nói đúng, mình là người Việt

mà không biết đọc, biết viết tiếng Việt thì thật là đáng buồn, nhất là tên đệm của ba đứa đều là “Việt” mà bé nửa chữ ra cũng không biết đọc thì xấu hổ quá. Thêm nữa, nếu mấy đứa mà không chịu học tiếng Việt thì Bà Ngoại buồn chết, mai mốt mà Bà Ngoại lên Thiên Đàng lỡ may Chúa hỏi: “cháu bà là Tâm Việt, Việt Anh và Việt Duy có biết tiếng Việt không, nếu Bà Ngoại mà thưa với Chúa là tôi có bảo cha mẹ tuôi nó cho con đi học nhiều lần mà tuôi nó không vâng lời - Thịt thế là tiêu đòn bô mẹ! Thôi thì ba mẹ xin lỗi mấy đứa ... lỗi tại ba mẹ mọi đàng là đã không đem các con đến CĐ Việt Nam ngay từ bé như người ta. Nhưng thôi ... thà là trễ còn hơn là không- better late than nothing. Các cháu vốn thương Bà Ngoại lắm nên khi nghe mẹ rủ rỉ bùi tai thì cũng xiêu lòng, tuy là miễn cưỡng nhưng cũng dành dạ dạ và hứa sẽ cố gắng vui vẻ đi học để cho Bà Ngoại vui lòng.

Chiều hôm ấy, Vi dẫn các con đến hội trường nhà thờ để ghi danh. Vì thật bối rối nhìn mọi người ra vào nườm nượp trong phòng, ai nấy cũng đều quen biết nhau, không khí trong phòng rất vui vẻ và cởi mở, tiếng cười nói rôm rả. Có lẽ thấy Vi có vẻ lơ ngơ nên một cô rất là thân thiện tiến đến hỏi thăm và mau mắn dẫn mẹ con Vi đến một góc bàn vắng vắng ít người hơn. Cô gởi gắm: “chị này mới tới CĐ, thầy giúp chị ấy ghi danh cho mấy cậu đẹp trai này nhé”. Mấy đứa con Vi nghe cô nói chữ “đẹp trai” thì hích hích nhau cười khúc khích. Việt Duy nhón chân, ghé miệng nói nhỏ vào tai anh: “Anh hai...cô nói mình đẹp trai...hahaha”, thê là ba anh em lại nghịch ngợm lập đi lập lại chữ “đẹp trai” rồi nhìn nhau nham nhở cười. Vi vội vàng ra dấu bảo các con phải đàng hoàng.

Đã lâu lăm rồi Vi mới vào một căn phòng làm việc toàn là người Việt Nam nên thấy hơi khớp vì tình trạng vỡ lòng của con mình. Ông thầy giúp ghi danh nhìn khá đạo mạo, ngược mắt lên hỏi Vi trình độ Việt ngữ của các cháu đã đến đâu và muốn ghi danh vào lớp mấy. Vi lúng túng, áp úng trả lời: “Ừm... dạ thưa... mấy đứa đang... mù chữ Việt ạ.” Ông thầy tưởng nghe lộn nên càng hỏi to hơn: “Các cháu này đã học lớp mấy của tiếng Việt rồi hả chị?” Vi lập lại: “Dạ...dạ các cháu chưa bao giờ đi học tiếng Việt”. Ông thầy nhìn Vi giây lát, rồi nhìn qua Tâm Việt. Mặt ông ta lộ ra vẻ phân vân, có lẽ không biết nên cho anh chàng cao tòng ngồng này vào lớp nào đây. Bất chợt, ông ta quay qua hỏi Việt Anh bằng một câu tiếng Việt: “Hiện giờ con đang học lớp mấy ở trường Mỹ?” Việt Anh bình tĩnh lắm nhẩm đếm bằng tiếng Việt từng số, từ số một đến số tám rồi trả

lời: “Dạ thưa con đang học lớp tám ở trường tiếng Mỹ”. Mặt ông thầy chợt bừng sáng và tươi hẳn lên, ông ta quay qua nói với Vi bằng một giọng thật vui vẻ: “Ô hay, cháu hiểu và biết nói tiếng Việt à! Vậy thì cho nó học lớp Hai nhé chị.” Vi mừng húm, may quá, Việt Anh chỉ trả lời có một câu mà nhảy cái vu qua được lớp Mẫu giáo và lớp Một!! Thừa thắng xông lên, Vi kỳ kèo: “Tâm Việt nói tiếng Việt còn giỏi hơn em nó nhiều, vậy xin thầy xếp cho cháu học lớp Ba được không ạ?” Ông thầy ngần ngừ bảo: “nhưng chị nói cháu chưa bao giờ học tiếng Việt mà!” Vi năn nì: “tôi nghiệp nó 16 tuổi, lớn xác như vậy mà cho học bằng hoặc là thua em nó thì cũng tội, thầy ráng cho cháu vào lớp Ba đi cho nó đỡ tủi, tôi hứa sẽ dạy kèm thêm ở nhà, nếu nó không học kịp thì thầy cho xuống lớp dưới, tôi sẽ không kỵ kèo than phiền chi đâu.” Ông thầy lưỡng lự một tí rồi cũng bằng lòng cho Tâm Việt vào lớp Ba, nhưng cũng thòng dọa thêm một câu: “Thôi cũng được, tôi ghi cho em vào lớp Ba, nhưng nếu âm ó không học kịp là phải cho em xuống lớp Mẫu giáo đấy nhé.”... Ghi danh xong, mẹ con Vi hớn hở ra về và ghé tiệm kem để ăn mừng. Vi tỏ mở khoe thành tích với anh Ba, anh lắc đầu không ngờ mẹ Vi nói bùi tai ra sao mà ba đứa đang mù chữ Việt lại được ghi danh vào lớp Ba, lớp Hai và lớp Một của trường Việt Ngữ.

Ngày khai giảng liên trường, Vi hồi hộp dẫn các con đến lớp. Vi chợt nhớ mang máng bài “Tôi đi học” của tác giả Thanh Tịnh mà Vi đã học thuộc lòng từ hồi nhỏ: “Hằng năm cứ vào cuối Thu, lá ngoài đường rụng nhiều và trên không có những đám mây bàng bạc, lòng tôi lại nao nức những kỷ niệm mênh mang của buổi tựu trường.” Nhìn những tà áo dài của các cô giáo, cảnh các em nao nức vào lớp học, mà lòng Vi thật bồi hồi xao xuyến. Vi nghe vang vang những âm thanh quý báu của tiếng mẹ đẻ khắp khuôn viên hội trường nhà thờ. Tự nhiên cổ họng Vi thấy nghẹn nghẹn. Một cái gì đó thật thân thương quen thuộc chợt trỗi về. Lòng Vi đầy lên một niềm vui và lưu luyến khôn tả, nỗi niềm quê hương Việt mà mẹ Vi luôn cố gìn giữ và trân quý là đây. “Tiếng Việt còn, người Việt còn”... “Quê hương mỗi người chỉ một... quê hương nếu ai không nhớ... sẽ không lớn nổi thành người.”

Vi chợt cảm nhận rằng gia đình mình thật may mắn được ở một nơi quá thuận tiện và được thừa hưởng một môi trường đức tin tốt đẹp cho các con của mình. Ngay tại đây, nơi tại cộng đoàn Công Giáo Việt Nam nhỏ bé ở hải ngoại này, các cha, các soeur, các thầy cô, các phụ huynh và các em Việt Nam đang

cố gắng duy trì mảnh quê hương thân thương trên đất nước Mỹ xa xôi này.

Sân trường trước giờ vào lớp thật náo nhiệt. Việt Duy và Việt Anh thì may mắn tìm được vài người bạn quen nên có vẻ hồn hở lắm. Riêng Tâm Việt thì có vẻ chịu đựng đứng bên cạnh những bạn tí hon cùng lớp. Cũng may có thêm hai bà mẹ chạy đến đẩy thêm hai em cũng bực cò chè ngang ngửa với Tâm Việt vào lớp Ba. Vì thở phào thấy có người đồng cảnh ngộ nên vội túm lấy nói chuyện, nhưng cả hai phụ huynh này đều không nói rành tiếng Việt, họ có chồng là người Mỹ nhưng ráng cho con đến học thêm được chữ Việt nào hay chữ đó ... Loáng một chốc, sau tiếng chuông báo hiệu, tất cả các em và thầy cô đã lần lượt vào lớp học. Vì nán ná đứng trước lớp học của con và thèm muốn áp tai vào cửa để nghe xem trong lớp học ra sao lắm. Đứng trước lớp Ba của Tâm Việt mà Vi cứ nơm nớp không biết con mình trong lớp học hành ra sao.

Bên ngoài các lớp học, Vi lân la làm quen một số các phụ huynh đang chuẩn bị lo nước uống và sửa soạn các thức ăn nhẹ cho các em lúc nghỉ giải lao. Anh chị nào cũng rất thân thiện, nhiệt tình và ân cần khuyến khích gia đình Vi nên gia nhập vào cộng đoàn. Có cả một chị mời Vi phụ giúp lớp Việt ngữ và gia nhập vào hội các bà mẹ Công Giáo nữa. Vi đang vui vẻ chuyện trò thì đột nhiên cửa lớp học mở ra, thầy giáo phụ lớp dắt ra một cô bé cao khều, chắc có lẽ cũng bằng cỡ tuổi với Tâm Việt, và nói với một cô đứng gần: “em này không biết tiếng Việt, xin chị giúp dẫn em qua học lớp Mẫu giáo nhé.” Vi bắt đầu lo lắng không biết con mình có “sống sót” qua được buổi học đầu này không. Vài phút sau, lại có một em phải xuống lớp, rồi khoảng năm ba phút sau, cửa lại mở ra, thêm một em bị đưa ra để chuyển xuống lớp Một. Trong lòng Vi càng thêm xốn xang. Vi chuẩn bị tinh thần chờ đợi để đỡ may con trai mình bị dắt ra thì sẽ an ủi nó ra làm sao ... Vi thấp thỏm chờ ... năm phút trôi qua ... mười phút trôi qua ... rồi hơn nửa tiếng đã qua nhưng cửa lớp vẫn chưa mở ra lần nữa ... Vi khấp khởi hy vọng mừng thầm. Cuối cùng thì tiếng chuông vang lên báo hiệu giờ lớp Việt ngữ chấm dứt, Vi thở phào nhẹ nhõm - Hú hồn - thoát!! Đón con ra lớp, Vi mừng rỡ ôm lấy Tâm Việt và khen lấy khen để ... hay quá, con của mẹ được ngồi lại lớp Ba. Tâm Việt hân diện kể: “không đâu mẹ, mấy đứa kia bị xuống lớp là tại vì tụi nó không biết trả lời tí nào bằng tiếng Việt. Còn con thì thầy hỏi gì con cũng trả lời được hết”. Vi hớn hở hỏi con: “thế thầy hỏi những gì vậy?” Tâm Việt bảo mỗi đứa phải

lần lượt trả lời câu hỏi “hai sở thích chính của em là gì” bằng tiếng Việt. Vì trầm trồ ... thật sao, trời ơi ... con của mẹ giỏi quá ... con nói hết sở thích của con bằng tiếng Việt thật hả ... mẹ phục con quá!” Tâm Việt cười cười trả lời với mẹ: “Dạ 100% bằng tiếng Việt - Con nói hai sở thích chính của con là thích ăn và thích ngủ?” Đang sung sướng trên mây vì hân diện, Vi rót cái đũa xuống đất khi nghe câu trả lời sở thích của con mình là “thích ăn và thích ngủ”. Vi nhìn cậu con bộc Trung học của mình mà ngao ngán than thầm ... trời đất, nhớ thời đi học của mình, vào tuổi mười sáu này thì các cô cậu đã ra hồn người, nhiều anh chàng đã bắt đầu làm thơ tán gái và văn chương khá khá lắm rồi, ai như con mình ... vóc dáng đẹp trai sáng sủa vậy mà sở thích chỉ có ăn với ngủ - thật là mắc cở chết được! Vi bình tĩnh bảo con: “sao kỳ vậy, con thích âm nhạc, thích thể thao, thích mạo hiểm ... tại sao con không nói những sở thích đó?” Tâm Việt trả lời: “nhưng mấy chữ đó con đâu có biết tiếng Việt nói làm sao, vì thế con phải nói là con thích ăn và thích ngủ để không phải bị xuống lớp đó mẹ à.” Ô thì ra là thế! Ba Lễ cười ha ha ... bảo đúng là con của mẹ Vi, giỏi tài xoay xở!

Buổi tối hôm ấy, có lẽ người vui nhất là mẹ của Vi. Bà Ngoại hài lòng lắm, ba đứa cháu trai của bà đi học Giáo Lý đem về một tờ giấy dằng dặc với các kinh bằng tiếng Việt. Bà Ngoại mỉm cười lật lật những cuốn sách Việt ngữ và cẩn thận vuốt vuốt, xếp xếp cái khăn quàng Thiếu Nhi của các cháu cho ngay ngắn. Khuôn mặt bà lộ vẻ hân diện và mãn nguyện lắm. Bà bảo các cháu rằng tiếng Mỹ thì bà không biết, chứ mấy sách tập đọc này là bà dạy tụi con dư sức. Lũ cháu nhanh nhau thi nhau lật sách hỏi bà cái này đọc làm sao, thế là Bà Ngoại say sưa đọc vanh vách từ đầu tới cuối. Vừa đọc bà vừa giải thích ý nghĩa là gì. Việt Duy và Việt Anh thì đặc biệt rất thú vị với cách phát âm tiếng Việt của chữ “i-cờ-rét”, hai anh em cứ lập đi lập lại và phá ra cười suốt buổi tối.

Những tuần sau đó, trong nhà của Vi bắt đầu vang vang tiếng kinh và tiếng đánh vần chữ Việt. Ba anh em, mỗi đứa cách nhau ba tuổi nhưng ngồi chung bàn tập đọc cùng một bài. Vi bày cho con những mẹo phát âm, thí dụ như dấu sắc thì phải rướn cổ lên, dấu nặng thì gập đầu xuống ... lúc thì mím môi, lúc thì hả miệng ... vừa đọc, vừa cắt nghĩa là gì. Thật là oái ăm và buồn cười khi nghe anh chàng Tâm Việt, đã trổ mả thanh niên trai tráng vạm vỡ nhưng phải rị mõ, ngọng nghịu đánh vần từng chữ, từng chữ một cho thành câu ngắn: “Bé sơ chó to”, “Tú ăn tô mì”, “Ông bà run run”, “Em sợ con ma”... Giờ học tiếng Việt

trong gia đình Vi thật sôi nổi với những tiếng cười nắc nẻ. Để giúp các con biết đói thoại tiếng Việt được rành rẽ, Vi và anh Ba cũng thỏa thuận cố gắng nói tiếng Việt với các con nhiều hơn trong sinh hoạt hàng ngày.

Mỗi chiều Chúa Nhật qua đón Mẹ đi nhà thờ Việt Nam, Vi có cơ hội được gần gũi với Mẹ hơn. Trong khoảng đường ngắn đi về, Mẹ hay kể cho Vi nghe chuyện này chuyện nọ, hoặc nhắn nhủ Vi cách sống và cư xử sao cho khéo léo thuận hoà. Noel năm đó, Bà Ngoại nhất định phải đi lễ thật sớm để được ngồi chỗ tốt mà xem các cháu của bà trong hoạt cảnh Giáng Sinh. Nhờ quyết định đưa con vào tham gia liên trường mà vợ chồng Vi cũng bắt đầu tham gia vào các đoàn thể trong cộng đoàn và kết thân với một số bạn hữu có cùng chung chí hướng và niềm tin. Vợ chồng Vi rất mừng thấy đức tin của các con được tăng trưởng thêm qua các chương trình Giáo lý và tinh thần. Căn nhà của vợ chồng Vi đã trở nên chỗ hội họp thường xuyên cho các em Thiếu Nhi Thánh Thể tự bao giờ. Tuy mỗi lần gặp thầy Thiết, vợ chồng Vi vẫn nghe thầy “mắng vốn” về biệt tài đặt câu bằng tiếng Việt rất ngô nghê và tức cười tới đau ruột của mấy chàng trong lớp đàm thoại, nhưng Vi vẫn cảm thấy rất vui lòng và hân diện với sự cố gắng không bỏ cuộc của các con.

Thẩm thoát mà gia đình Vi cũng đã về sinh hoạt với CĐ Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp được gần tám năm. Trường Việt Ngữ Saddleback cũng đã qua được 30 năm thành lập. Đặc điểm của trường VN Saddleback là nơi đây đặc biệt qui tụ toàn các cô giáo đẹp như mơ. Cô nào đi thi hoa hậu cũng được thắng giải. Vi rất thán phục tấm lòng hy sinh và tận tụy của các thầy cô đã bỏ thời giờ hàng tuần để giúp dạy dỗ các em. Vi thích nhất là mỗi dịp Cộng Đoàn có tiệc gì thì các thầy cô Trường Việt Ngữ lại cho các em đóng góp những màn văn nghệ có tính cách dân tộc cổ truyền thật là đáng yêu để mọi người được cảm nhận lại mảnh tình thắm thiết của quê hương Việt.

Tạ ơn Chúa đã dẫn dắt gia đình Vi về gần gũi với Cộng Đoàn mến yêu để các con được gắn bó sinh hoạt với liên trường. Mẹ của Vi thì đã về với Chúa. Từ lúc Mẹ mất đi trái tim của Vi như bị khoét đi một lỗ hổng lớn. Tuy rất chậm chạp nhưng thời gian là liều thuốc chữa lành tốt, cứ mỗi năm Tết về là Vi lại nhớ day dứt đến Mẹ. Mẹ là linh hồn của ngày Tết, tình Mẹ gắn liền với nét quê hương dấu yêu. Bây giờ thì Mẹ đã được về quê hương thật trên Thiên Đàng và được đoàn tụ với các thánh mà suốt đời Mẹ yêu mến. Vì mãi mãi tạ ơn Chúa đã ban cho Vi người Mẹ luôn kiên trì khuyên bảo các con của mình đừng bao giờ quên hướng lòng về quê hương - Quê hương Việt, và quê hương nước Trời.

the **Simpletooth**
family dentistry with purpose

Vu Le | DDS
info@simpletooth.com

**26700 Towne Centre Dr #290
Foothill Ranch, CA 92610**

**(949) 600-7777
www.simpletooth.com**